

AGNIESZKA KSIĄŻYŃSKA
Independent Researcher, Krakow

MONIKA ŁYCZAK
The Archaeological Company “Framea”, Krakow

“PECUNIA NON OLET?” An Analysis of the Remnants of 16th-Century Silver Coins from a Cesspit on the Property at 28 Floriańska St. / 18 Saint Mark St. in Krakow

ABSTRACT: While carrying out excavations as part of a construction project on the property at 28 Floriańska St. / 18 Saint Mark St. in Krakow, a conglomerate of severely corroded coins was found inside one of the cesspits. A preliminary conservation assessment showed that besides the solidified corrosion products on the exterior of the coins, the coins themselves do not have a metallic core.

In order to obtain detailed information on the findings, it was decided that invasive (destructive) methods of maintenance would be used. These methods consisted, first of all, in the solidification and protection of the conglomerate of coins with their corrosion products and the mineral material from the original surroundings of the coins. Then the conglomerate was delaminated in order to obtain the imprints of the coins that were not preserved. These efforts resulted in the complete or partial impression of at least one side of each of the coins in the conglomerate. Whether the impression was clear depended on the type and structure of the mineral material out of which the body of the “coin prints” was formed.

At this point, the fixed numismatic negatives were analysed. This paper concludes that the collection consists of at least six types of coins from the first half of the 16th century, with the majority of these coins being the product of Prussian mintage (both that of Royal Prussia and Ducal Prussia), i.e. mainly the *schillings* issued by

King Sigismund I the Old and Prince Albrecht Hohenzollern. The collection also consists of one half-penny of King Alexander Jagiellon and several unidentified coins similar to the small Polish coins from the Jagiellonian period. The information thus obtained confirmed the validity of the decision to perform destructive methods of maintenance on the coin conglomerate.

KEY WORDS: maintenance of coins, destructive methods, *schilling*, Royal Prussia, Ducal Prussia, Jagiellonian period

ABSTRAKT: „*PECUNIA NON OLET?*” *Analiza struktów XVI-wiecznych monet srebrnych z dołu chłonnego na posesji przy ul. Floriańskiej 28 / św. Marka 18 w Krakowie*

Podczas badań wykopaliskowych prowadzonych w trakcie inwestycji budowlanej na posesji Floriańska 28 / św. Marka 18 w Krakowie z wypełniska jednego z dołów chłonnych wydobyto zlepieniec skorodowanych monet. Wstępna analiza konserwatorska wykazała, że poza zestalonymi produktami korozji obiekty nie zawierały rdzenia metalicznego.

W celu uzyskania szczegółowych informacji dotyczących znaleziska podjęto decyzję o zastosowaniu inwazyjnych (niszczących) metod konserwatorskich. Polegały one na zestaleniu i zabezpieczeniu konglomeratu produktów korozji monet i osadu mineralnego pochodzącego z pierwotnego otoczenia zabytku, a następnie na jego rozwarstwianiu w celu uzyskania odcisków niezachowanych monet. W wyniku podjętych działań otrzymano całkowite lub częściowe odciski co najmniej jednej strony każdej monety. Ich czytelność była uzależniona od rodzaju i struktury materiału mineralnego, który stanowił trzon „świadków monet”.

Utrwalone negatywy poddano analizie numizmatycznej. W jej wyniku ustalono, że w zbiorze znajdowało się co najmniej sześć typów monet pochodzących z 1. połowy XVII wieku, przy czym przeważały wytwory mennictwa pruskiego (zarówno Prus Królewskich, jak i Książęcych), to jest przede wszystkim szelągi emitowane przez króla Zygmunta I Starego oraz księcia Albrechta Hohenzollerna. Ponadto w zbiorze znajdował się jeden półgrosz koronny Aleksandra Jagiellończyka oraz kilka niezidentyfikowanych monet w typie drobnej monety polskiej z okresu jagiellońskiego. Pozyskane informacje wydają się potwierdzać słuszność decyzji o wprowadzeniu niszczącej metody konserwacji przedmiotów.

SŁOWA KLUCZOWE: konserwacja monet, metoda niszcząca, szeląg, Prusy Królewskie, Prusy Książęce, okres jagielloński

Author's addresses:

Agnieszka Książczyńska
3/5 Naczelną Street, 31-421 Krakow, Poland
e-mail: ksiazczynska@op.pl

Monika Łyczak
Firma Archeologiczna FRAMEA
4a/10 Na Kozłowiec Street, 30-644 Krakow, Poland
e-mail: archeologia@framea.pl

Translation: Marcin Fijak